

ХАБЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТӨН ТАХСАР

№ 116 (8525), 1999-снл, Сэтгнннн 13 кннл. Субуотл, Сннннн—1 солнубой 10 хлрн.

**«АЛРОСА» АК ГЕНЕРАЛЬНАЙ ДИРЕКТОРА
В. А. ШТЫРОВ ОБЩЕСТВЕННОҢЫ КЫТАРЫ
КӨРСҮҮҮТЭ**

Сэтгэлийн ый 10 күнүүгэр удуус дьаһалтатын дьэ-
тин аятай саалаттар «АЛМХА» АН төсөрлөөн
директора В. А. Штыров уонна кииник арымаа-
чылар Г. А. Яковлев—компани вице-президең, А.
Н. Похосева—Ил Түмөн дeпутeтa, Г. П. Яковлев—
Суутвар удууһун дьаһалтатын байылыга иккi мa-
лым Чурапчы уонна Таатта общeствeнностарын кы-
тaры көрсүһүүдэрэ буолла.

Көрсөтүүнү билиги улууспут багылыгын социал-най бонпуруустарга солбуйалчы И. И. Яковлев таалай-ыкта. Калбит малдымтарын билишинеран барап, кини тизме В. А. Штыркова бжурда.

—Саха Республикатын Правительствоыгар үлэһини сымдааһын эһиэхэ, илин өкөр улуустарга, хас да төгүл сымдаһытым. Бүгүн эмнэ оннун түгөн төһө-дойбуттун үөрөбүн,—диэн садалапта бэйэтэ атын-тын Вячеслав Анатольевич. Салгыы аймаас компания үлэтин-хамнаһын туһунан өйөһөтө. Саха Республикатын экономикаһык бадахыаһыната «АЛРОСА» АК үлэтин түмүгүттөн улахан тутулууктаах. Ол курдук, республика бюджетин 80%-на апардаас «АЛРОСА»-тан киирэр. Аан дойдута барыта сым-ааһы 5 млрд. доллардаах аймаас атыыланар. Онтон 1,5 миллиарды бу компания атыллыр. Экспорт кээмэйин дойду атын садаларын ортолоругар IV—V жиктэргэ сымдаар. Компания үлэһипр илэ сым-дата киирэр, өкөрөн таһаарар үлэтин кээмэйэ улаа-тар. Быһаһы сымтөн алмаһын сир аһынаттан шахта-пымыаһтан хостөөһүн садалаһа. Ол курдук, «Ин-тернациональнай» рудникка 1000 метр дэриниэх-тахтага үлэһинилэр. Айхалта блар «Юбелейнай» уонна Анабардааһы рудниктарга үлэ кииһиник ы-тыллар. Ону сэрэ сага сирдэр туһага таһаарыа-лаа-лар. Холбоһор, Ньурбага Навымын рудияга тэтимнэх-тик үлэһипр. Компания биһр садалтын быһыытынан сиртөн хостөөр туһалаах сир байын кииһиник, көр-дөөһүн буолар. Маһа барыта 4 тыйыһыча көрөң-дөөлөр хымыллан үлэһипр. Сүүрүнээк, Саха сирин арҕаа өттүгөр уонна Уһук Хоту сага арыллар сир-дэргэ, ону тэһэ Россия атын компанияларын кытары сөһөөбүү быһыытынан Архангельскайга уонна «Де-Бирен» кытары дуоҕабарынан Африка Англатигар алмаһын хостөөһүн төрөллэр. Алмазстан киирэр үл-өһөрчү республика туһатыгар, айы-үлү уонна ума-тыга аһаһыга, атыылаһыһа, олохтоох произөөдө-һөн өрө көтөбүүгө туттуллэр. Компания олохтоох промышленность сүүрү садаларын кытары биһргэ-патыһан үлэһипр уонна ол үлэ үтүө түмүктөрдөөр-көстөн эрэр. Ол курдук, неби таһастааһыһыга бна-лэр-көстөр ситиһинилэр, хамсааһыннар бааллар. Кэ-лэр өттүгөр убадас уматыгыһа Саха сирин бүтүнүүүтүн хааччыһар сорук турар. Тутуу күүсэ ытыллар. Бүлүү бөлөх улуустарыгар, Дьонуускайга, Ленскэй-ге уонна Нерюнгрисга бөдөҥ обьектары үбүдүтүн ту-тан сымдаһыт. Улуустары кытары үлэргэ тус сым-ал сымдаһыт. Улуустары кытары үлэргэ тус сым-

Саха дуоһуобар быһымыттан социальнай-экономическай өнөрү улаажыны таргаллар. «АЛРОСА» — Сунтаар», «Элүүнэ» дини экономикай сайдым программалара бваллар. Саха сирин олохтоох иччаттын промышленностка тартым улахан болдомторо турар. Бүлүү бөлөх улуустарыттан вахтавай нымдаан үтүс кппи рудниктарга үлэлиир, араас идэни баһылыллар, быданин туругунан 150-ча киһи Удачнайга, Аммага ааалан, олохсуйан үлэллиргэ быһаарышыллар. Бу үлэниимитин даҕаны болдомто кииинигэр туруоба. Дьэ бу курдук: «АЛРОСА» АК республикаты бары тутуах салааларын хобон далааһымаахтык үлэлиир.

— Инициативу сорукнутууна, — дийтэ түмүгөр компания генеральнай директора, — аймаалык кастобуу, та-
вастаалыны уюна атыкта таһарымын өссө үрдүтүп,
өзүн республикабыт суверенитетин бөгөрүтүү, бюд-
жеттин, экономиканын туруктаах оңоруу булар.

«АЛПРОСА» АК генеральнай директорын элэһиттэн тым элэһиттэр бу компаниян үлэтин, республикага көмөтүн сыаналарыларын биллэрдилэр уонна чоңуу сыаналаах этиллери киллэрдилэр. Чурапчы улуусун баһылыга А. А. Щадрин улуус истэригитыгар умнуулубат трагедия—хоту көһөрүлүү сөдүүлэригэр туһунаа көмөтө, 1942—1944 сс. Чурапчы 42 көмөтөтэ баһык буддугар дүөн ааттаан Кэбээһингэ, Эдигэһингэ уонна Булуһта күөс өттүнэн көһөрүлүүбүтэр. Ол түмүгэр оройуон социальнай-экономическай өттүнэн улахан охсууну ылбыта, ол күн бүгүмүгэр дүөрү охсо турар. Итинни барытын сыһынананан ходообурдааа турар, Алексей Алексеевич бу куралааы сирдээх-уоттаах улуусу болломторо ылан, көһөрүлүү кыттыылаахтарыгар аһаан көмө оһорорго көрдөстө. Таатта улуусун баһылыгын солбуйааччы Р. П. Неустроен тым хаһаайыстыбатын бородуужуутатын переработкалааһынга уонна батарыга көмө ыарааттары көрсөөлөрүн бэлэтээн турар, компаниян бу боллуроекка тым улуустарын кытары үлөлөөрүгэр этик киллэрдэ. Чурапчытаагы кини баһылыга кылабыһнай праһа Г. Н. Алексеев нэһиллэнкэ народнай тутуунан биллэрен таас баһылыгын тутууларын, онуоха хомуулар, көстөр үн ситэтэ суоһун этэн, тымн суоһулааһ тутууга көмө көрдөстө. Чурапчытаагы физкультура уонна спорт институтун проректора Е. В. Пудов спортивной манеһин ситэртэ биһир көмнөөх көмө көрдөстө. Таатта улуусун үрөһүн управлениетын инспектора Г. П. Решетников тым сирин оскуолаарын сайдытыгар көмөлөөһ компаниян грант олохтууһу сөбүтэр этик киллэрдэ.

Республика социальный-экономический туругар үдэтин-хамнаын турууан мөндөнөөрө билээрэре уонна олохтоох мөндөнөөрө тылым-өйү илэстэ киннэхэ туһалаах эрэ буолуом сон.

Р. СИБИРЯКОВА.

СОЮЗ ПИИДР

ПАРЛАМЕНТ НА БАРААЛАТА ОЛХОННО

ДЬОКУУСАЙ СР Госмуныара (Ил-Түмэн) байг-
ти Бичуутунай Грамотитын олохтоо, Бу Грамота
республика государственой саймныарыга, гражд-
даннар быраантурын уонна нөнүлөрүн хаччыйны-
га, демократиины уонна олохтоох байлн дьаһаны-
ны бөөртөгүүгө, СР социальная-экономической по-
литикатын өгөрүүгэ уонна олоххо киллэрингэ бил-
лэр кылааттары киллэрбит дьонго барылар.

СР Госмушһафһын (Ил Түһмн) Бочуотунал Грамататын туһунан балаһыаньһа быһарһанэ. Бу Граматанаа наһараадалаһмыт дьонто уэ төлөбүрүн сайһый аһын кээмэйһн 15 төгүл аһыт саа сууһунан төлөбүр оһоһуадуа.

ТАМОЖНЯ БЫРААБЫЛАЛАРЫГАР УЛАРЫТЫЫЛАР

ДЬОКУУСКАЙ РФ таможенный бизнесбилэтир соторулаарыта нэксэ көпөрүүлөр кирийдилэр. Олор кыранысса таһыгар валютаны таһаарымыга уонна тас дойдулартан автомобиллэри киллэриниэ сымалланнахтар. Саха сиринээри таможини отделин начальнига Павел Никудкин атырынэн, билигин граждандар 1500 долларга диэри сууманы таһааралларыгар декларацияны толорботтор. Он эрээри лямита 500 доллар аһарар түбэлтөгө, урукку курдук, баан ыспыраапкалара ирдэнэллэр.

Бигдриндлээн дьон 50 кг дээрн уонна 1 тн-н дол-
ларга дээрн сменаппаах таһааһын рекламаланаар би-
разбы мыйаххартар. Ону таһааһын кэлэр сылга тэл-
лэриллэр өртүннэ уонна общественнай айыыһа
сертификат өтөгүтөр сүмүгүннэлэринэн туһанааххартар.

Ханчистыба хүнүгэр үөрэх элөөдөншөлөргүр «Идэ-
тинэн бастыг» конкурстөр шытылаалар.

БИРИГЭЭДЭ ҮЛЭНН САБАЛЫР

Томмонго барьт 7 кишигээр мэд нэрлэр бургэдэ-
дэбит (салайвачы А. В. Никонел) «Томмонг-лес» та-
ралтени кытта дуугабар түһэрсэн, кишигари кытта
бургга Томмонгга 40 км дэлээнгэ үлөтти садалаа-
та. Омон манган нэдынхтөөх техникалара дөсөнун-
га хаадар буолла.

ҮЧҮГЭЙНЭН СЫНАЛАЛНА

Сотурутаадыга Чурагчы сэлэннэгэнсөр үөрэх үл-
хиттэрин профсоюзун улуустаагы комитетын отчүот-
туур-быыбардыр муунага буолан ааста. Муунахха
улуу үөрөтөр-интэр ырытталарытүн Зарыта 95
дахатат уонна 13 ыгырымлаах сырытта 1994—1999
сылларга мытыллыбыт үлэ туһунан отчүоту комитет
председателэ Е. И. Давыдов, ревизионнай комиссия
үлэтин туһунан интениэриини А. Е. Балгантеева
оһордулар.

[illegible]

Түмүккө профком уюмга ревизионный комиссия састааларын талык буолла. Ону саргы үрөх үл-
хитторун профсоюзун республикатаады конференция-
ларыгар делегаттары талдылар.

CMA.

ЫЧЧАТТАРЫБЫТ МАЛАДЬЫАСТАР

Дыма бачкатыгар муус мамытыгар, мас хайыты-
тыгар нөмөлөһөр кыһыга суохтар бэрт эрэин көрө-
лөө.

Бийимт мичаттар субуотунбуктаан Мугудайга, Төлийгө, Хонтоого, Хатыллага, Одулуунга, Кылааннааха муус идан, мас хайгтан ишилдэннэ кэшимат арангыгар улахан нөмөнү өнөрбууттарыг туһунан үөрүүдөөх сурахтар ишилдэллэр.

 αCO_2 копн.

«МИН ДӨЙДҮМ КИЭРГЭЛЭ—
МАНАН ХААР»

Итгэлтэй аргаарх литературной бичлэгийнхээх соторуугаартаа Чурагчаа сэлэнгээхитгэр диндэ үерэтин ишлэн оролоруугар кытлыгына. «Халар түнхэр» яриа мууныгтан дорхуулуунан оролор хаар араанын кырылдулар уонна стөндэ сэлхигардылар. Бичлэмы сөнг хаары хайдах корсубуттарин үерс-көтө нэлсэ-тилар. Кем хаарынан бичарха соншообута, ким сыктан сэлэсэннан сырылаабыта, ким хаар кинин ололбута бичыта ахтыгына.

Батынч түспүт хаары
Маннайгы хаар динээр
Маанылаан эаттымлар.
Бөхүмөх хаары Бөкүмөтөн,
Бөхүмөк оолоро муныустан
Харахтан-сирэйдөн олоордубут.

Хаар нэлхэн туруордубут...

Бырааһынныгыты мытааччы саха тылын учуутала, РФ үөрэҕиринитин туйгуна Г. М. Слепцова, хаар туһунан араас хомордой тыллаах хойооникору холо- бурдаан туран, хаар биниги уратыбыт, биниги по- зициябыт, биниги бэлэгэбит буоларын көрсөтө. Хаар сирэ-дойдуну, оту-майы суоран курдук үлүһүр, көтөр-суурор бытархан тыһымыттан хаарга сайар. Халыт хаардаах дыл иһэһин сымлас буолар. Оттон саха кинигэ дойдутун таһымыт, ыраах сымдаан ахтар- саныыр. Оччотуна хаар кинигэ сымалаһанан, плги- дөрөҕү дылы буолар. Ол аһин уран тыллаах поэт хойоонутар бу курдук эһит:

Дынзтэн-Уоттан тэднийгэн
Ыраах сымдээр түгэмээр
Түүдээр жинээр, долутар
Хээр сымдана, хаар сымдана...

Ити курдук өбөлөргө хаар ордун ичирчиген, тунсан көчүнгө. Хаар туһунаан элбегин билгилер, хаар хаартан атышпаарын, хаар хаартан уратылаарын, 'жаңы барылары туһалаарын өйдөөсүзөр. Маңдайгы хаар, сая хаар, кыстын хаар, кыраага, көмөх, көмүрүө, тонуу уода хаардар туох уратылаахтарын быһаар-дылар. Хаарга түспүт кымылар, көтөрдөр суолларын таадылар. Кыһын кыстыыр кымылар тустарынан таабырынаветилар. Кыһын булчууттар түүлөөгө ту-гунан булчуумдарын, ханнык күндү түүлөөхтөр баал-ларын да умубатылар. Түмүккө кыһын туһунаан ойуулаан аялбыт уруһуйдарын көрдөрдүлөр, ырыа ыллаатылар, хобосон ахтылар.

Хавр нэрлэх оюулорто сэрэмж саяаны сэхтэ. Оюу-
лор дууналын чадвар, үерэн-хөтөн таруастаалар.

Антонина ПЕРЕВАЛОВА,
директор урвэтэр кино директора.

Владимир А. СЛЕПЦОВ балетмейстер.

ДОРЖОУНА ХАРЫСТАВЫЛА

НЭЙЛИЭННЬЭБЭ КӨМӨТӨ УЛАХАН ЭБИТ

Улаагийн бичгийн хуучиргалт

Сотгутаарыта бибнийн улуусуугар "Сахакид-страх" государственнй страховоо компанийа биргэдэ сэлдэн барда. Барисхэдэнь компанийа төсөөр хойнохь дархторшй солбууаачы, РСФСР уолна сүлдэ АССР үгүүлэх лрба, СР СЭН бочуулгах үлдэ А. Н. Стручкова саван илдэ сиритт.

—Ойлогч үнэс хядаагүйт, — дэвтэ Александр Идх колхозод — Комсөмөнх бэрэбэйс жэмүүсүүр отселени явааһына, С.П. доруобунага хирэстэйһын тунул, кыжыбынни эхсерт-арач В. И. Никанов, сүрүсүүр спецалент, эхсерт врач С. Н. Никитуров бусан. Комсөмөнхт төрдүс кыллы үзэлнэр, республика үрдүс бэрэга 110-ча балшыһын, шолонхониканэс кытта дуосбардааһыт. Республика үрдүсн 418 тын, кыднн страдонканыс хааһыт 19 улусна комсөнн бэлдүгүчүннайдар бааллар. Манна, Чуралкыга, бөхкыга баротбонитэрбкт — Светлана Степановна Кри-вошапкинэ, Чуралкы кыһтар 10084 кыда билинги ком-паниабытыттан полкстаах, 117 торнотон кытагн дуосбардааһыт.

Бу жалбит сүрүштүтүмөк страховкалаах деоммут эмнаны-томунун кыскачылыгылар, медицинскаб паны-ку маллары кайдал тааныма олобулга сымдарын белсикни булар. Кыска балыма отделемиелорлар: хирургиял, роддомия оро отделемиелар, термания уюна поликлиникалар сыраттыбыт. Доруобуйа харыстабылын үтөбиктерин, маршыахтары кыстары ил-

рүүтүбүт 20 пациент, хайвх, бутамтны айбул-горнай хартчилалартайх мөрөн эсепертнаа оигорду-бүт. Ону сиртэ кини башынааа итсүүрүн өстүүлэ тула шчтшлхыт эиш үлэйттөрнө мөстөшшарыгар кытынышбыт. Сжалбыт-сорукуут, дянтыни, бжн буолуба дп. Бахыналар житороннай-техничес-кэй бээлхара, түпсары, энтляр кычкыстабылара уу-лутуунг тулутар үлэикбит. Кинилер шарыбам эи-тихилер, биниги шарыбах бэрээбшн, кыркыскаш хаачааишбыт. Омон үлэбит эишч итүүтэй крдыуус-тээх буолла. Ну сол крдуу ошын устата «Салхмид-страхо» компанияк элпг улуускуттар барыта 2. мөл. 800 тп.б. солкубллар, оу талышан Свалырбыт дпн скарармываа уш шуталары кытан турар. Аш тээс багышпг тутууттар 228 тп.б. солкубллага цомшот булууттар кемелесте.

—Кырдьык, кына бабам ибнэ. Сорук, дык кыргысмакстратикэ эстраховкалаактар. Бидең, соруктар панад комиссияга ибидиңиз, тиктирэн тутта сымдавалыр. Иттеңи хайлах ойнуелэхэ сибуй?

—Бу явирган тагн суулталдах бодолынхулар буюу хулар, бэйз-бөөдэлэрөө мөхөөдөхдөгээр үзэлчиллэлүү Нөлөөлчлэхкээ эрхитим таларын бийлэлт бийлэлдэхх талх, ол нийм тул бийлэлтн бйрөөдө. Ох талхон барын, хиккымхартгир тэгнээ буюу баяжкээ, эрхитүү бийлэлтхэ-рүшээр өрө сүлдмэхтээх. Нөлөөлчлэхкээ сирлэх бийлэлтхэ мөхөөдөхөөнөө суулталтын сүтэ өгөөүү хилкх, уууу.

[illegible]

Ийнхүү амгалангүй, "мэдэлгүй" шалтгаантай байдлаар "буухуу" хэргийг түүхээр үзүүлж "Сах-мэдотраке" компанийн эхний тэрхүү үйлдвэрийн жижиг дээ бууруулах багцныг харахад "архив" байхгүй. Түүхэнд бидний тооцооллын "хүдсэг" нь "буухуу" компанийн бүтэц, хөдөлгөөн, үйлдвэр дотор "буухуу" харьцангуйн сайжруулалтад туулуур бууруулах багцныг харахад "архив" байхгүй. Түүхэнд бидний тооцооллын "хүдсэг" нь "буухуу" компанийн бүтэц, хөдөлгөөн, үйлдвэр дотор "буухуу" харьцангуйн сайжруулалтад туулуур бууруулах багцныг харахад "архив" байхгүй.

Р. СЕМЫЛКОВА.

Үйэлээби хаалларбыт нэрэмэс киһибит...

Бошкы, сахалар, духовный културабыт бипер дп-
рэн блай ир хайфоникюх керүүгүннү нуруушут ты-
шынаа уус-уран айкыныкта буошар. Манат кэлэр ка-
лэонкаларга кэрээс кыбачэк үрүдүө үлэһибиит, ш-
пэмтэтэ суох сүрукка тиеспэт дьомшортон биридэстэрэ
— бипер дойдулаахкыт Дмитрий Иванович Дьячков-
ский — Сэһэн Вало.

Класс Бодургуусхай улуус I Болтур (бийжигинги Оьзулуун) веэжлэгэр 1905 сылааха сатинга нй 8 кнүгэр төрөөбүтэ. Төрөдүгүтэрэ уогу төрүстүн кытта Алхараа Аинд тэбидингэр тэйдэрыгэр ик- тилэхэ бээрбитэр. Класс мааня олорон 1918-сыл- лааха ташара дьоннун оскуолатыа бүтэрэр. Үөрөххэ бадалаах, тардыстылдаах буолан дьонноро кулпакка үөрэттэрэ бээрбиттэрэ.

1920 ойллаахха Монголой медоцелскэй техникумга үөрлэсн гылдыг аятад улаханягылт мэддмбытынн хүлэллэн үөрөхтэз уурайар. Дойдугар тахсаа Оцуу-хуун цэһилэлсн өрхынн булал үөрөһлүз. Бэйтэн аятад уулкуп, бээлүгэ Омууруйа түрүүтэрин 12 аятад үйлэһгэр тэһэр родословнай табхивтын отор-була.

С. И. Боня Дыңжуускайдангы илгавый үөрәтэр музей археологическая хайыгларыгар үгүстүк ымадысыпта. Манас XVII уонна XVIII үйэлэрдээри бавыйар, ойууннар, биллилгээх дыңдор үлгүлөрүн хайаллаар. Сабтаскай буларак жакынкы, кинигэс деганы

саха былырткы үһүөннэригэр, сэдэннириг, остуоруҕу-
маллары, талбырыныгарын билтэр устуна кэлэрини
дьон хос тоһолтох ахсын бөрлөттэ. Сэдэн Босто-
воруст фольклорун хомутууга хүүскэ ыксап үлэлэ-
битэ, Дьокуускайга охорго үлэнииртэр итэх суру-
арыялыгыта. Ол курдук, Саха сирийн Кымы өрөспөн
хаастаан XVII үйүдө чыбхынттах докумулланыр,
XVII үйүттары тевизинэй санахаларыа - хоромлута,
чинчийбитэ. Кураакка олорон Э. К. Пахаренский, В.
Серфшевский, Н. А. Худяков үөлөрүн ачара, би-
лиитин көтүтөрө. Сирик ынысво Саха сирийн үөрүтүр
обществотун инструкторынник шкрбитэ. араһуобуллар
кэрийте сылдыс фольклору хонуубара. 1908 - 1912
ссылларга тылк улууя хуһутулаһа үөрэтэр шинчийир
иститут күһүлүй согууппуннап үлээбитэ.

[illegible][illegible][illegible]

Билдирмэ кааалар фольклордарын материалларын култуураларын хонгилн чинчлабунт, ториобунт норуу-тугар сугнэлэ үдэин түмэн тийнх каалларымт С. Н. Боло 1948 соллооооо от айын 15 хуугтар мундэин олбунт.

Республика «Бичирхон»-ын 1995 оныгдарах С. Н. Бодо торообүт 10Н сэдэн тусуутыг бичирхонхын бичирхонхын, ол нигэр торообүт улуулхын Чуралчига нигэрхэн нигэрхэн үгс бичирхонхын нигэрхэн нигэрхэн. Сэхэ нигэрхын бичирхонхын нигэрхын нигэрхын бичирхонхын, үгснэгдэн үгснэгдэн нигэрхын нигэрхын С. Н. Бодо нигэрхын нигэрхын нигэрхын.

И. И. РОЗЕНВУД и Г. Я. ГОРЛЕН

ਉਲ:੫੫:੫੫:

ОБО СААС УОННА
ОБО СПОРДУН СЫЛЛАРЫГАР

«КОРДОН СТАРТ»

Бу жүжүктөгү Д. П. Коркин батыштык ЧРОСКО-га жамансыз заттар тапкан. ЧРОСКО үрдүк таймдаргагы кыттыкты. Хамарыдалар ички бөлөккө аракетин нуралтастаттар. Мамурагы бөлөккө орто сүбүт кыластар, жаныс бөлөккө үрдүкү кытас, торонотчаларын 12-лун ободоох тууртүү, жамандаларга кыттыктылар. Ички сыйтабыгар кыттылар: прожарателъ—СР фитамесней нуралтагы үтүтөлү үлөйт, ЧРОСКО рентора М. Д. Гулкес, чыкканор—ЧРОСКО проректордара Л. Т. Егорова, Е. В. Мудова, Д. П. Коркин нуралтагы директор Н. С. Постинна, окулаа директор И. М. Потапов;

Тыганаһарынаахтыг ыһтыллыбыт түүрт түбүгү-
кэннэттөн ыһаһыллаахтар ааттаһылар. Мөһтөһү
бөлөххө «Дьүүкөһил» баһтаһа, «Спэртэһэ» иһһэ, «Эр-
чһэ» үһүс бүккүлүлэр. Иһһэ бөлөххө «Сайаруһа»
ыһаһа, «Күнэһ» иһһэһэ, «Мичиһ» үһүсүһэ та-
һаһылар.

[illegible]

Түүнийг 1033 бэлтгэвч Х-аг хэлээс үерлүүлчээ. Свят Симонов багштаа, Илья Тарасов (Х-аг) нийдэ, Наташа Ахмедова (Х-аг) үнцэ бууллуулж, Кожыбадакхтар дордомяарышын, нийккэйс бп риндээн—торторгөл, шидэрмэдэлэнгтэлэр.

Балыргы айымшылар... Хаба өрө мавоар эбэтэр уруһуйдуот галаамыгар бэтэрэи, дуубатыгар мааныһыан таскениэр; үһөһөрү уһуордулут, маһуһартыт маһуһунэра. Фэриһаһа, хараллаһа маһы маһыи түһүһүтүт маһуһаһаһа дууһаһаһа?

Бүтэн нэрлэгдэх тэдгээр мөргөлийнхөн (жонхонхорь).
Кивилэртөн, сорохтор, зянхтай дэмийр нүүстэлхтэр
бэллэр. Дьолуу шигшлээр, янхуу дуушлыгтар сирдигь
ыраахыг киллэрэхлэр, янхуу мэдөөмшлэртин эргэлтэл-
лэмжлэр, өсөөхүү сууварарца нүүс-жаме буолахлар.
Кини мөмхөх восторхыгтар шднхнн дохобурлар бам-
бард суухтар...

Кандидатлар (кандидаткалар) илгү сүрүш үрөттөлөрө ай-
быр дээн өй-санаа, дүхөлчөсө өтүүнөш тайымчыс үү-
дүс тайымнаахтарынан, сайдымдаахтарынан үтүү-
дүмдөөс буолуун сөи күүрдүк. Урукку кэмдэ татара
мерсүөнүс сүрүшөр кайа үлөсө ылымчалар диничи 40
тохум постомко, мизиничи, дараа, туулу, өй-санаа,
өт-тааи өтүүнөш ыраастааһар өрө байан үххэллөр бил-
лэр. Дэлэс дарааи, охкус дьомшор татара дьомшоттон
ааыл ястүүлүтүмдөөс буолуохтара дуо? Ол да илгич
инирлор үлөсөр күүстөөх өмөргөстөннөөх өтүтүннө-
малдара, ол дьомшотта улуу кэмдөөс сүбөткө
сыйдыары биллэр.

[illegible]

Ашд бәһр мәңгилге аҗак көргөвүк. Ижумство кисте-
пимизитан Холбурт. Н. Е. Родик үлөмзетчигле ССРС

Улахан үүстар кыһаларыттан куттанан...

Худалдагчид хамтаар бие биеэ өрсөлдөхөө, худалдагчид Түвшиндэй Катрукин эдэр хамтаатгаар хамтаатгаар ринг орохдоо, ити хамтаатгаар хамтаатгаар тута мөргөн тахаллаар, Төвлөхөх сүлжүүрхөнчлээр буар бугдта ринг саванг төлөгч

Дискуссионно-информаторско дөвлөт дөвлөт күчтөрүн
механизмга өткөзүп кели үчүн өткөт алырдыт өткөт
дөвлөт: күрдүк жөнүндөт өткөтүт өткөтүт өткөтүт
өткөтүтүтүт өткөтүтүтүт. Өт күрдүк, өткөтүт өт
өткөтүт өткөтүт өткөтүт өткөтүт өткөтүт өткөтүт
өткөтүт, өткөтүт өткөтүт өткөтүт өткөтүт өткөтүт
өткөтүт өткөтүт өткөтүт өткөтүт өткөтүт өткөтүт

Бэлхыргы саха уустара бигэрдислээн кэллэхтэ өлөөн-мөһөд архаа кырталлар өтөрүлдөрү. Интилэ уустар үрүк кымыһынан сибэтиэн уһаалара, кымыл кымыһы аһарыан тымныахтэ дэи бэргэ сэдэхтэ, бэйэ дьон бааратын эрэ тыморон тутталлара. Биллэн турар, кинэхэр олохунан тымныа тэти суога. Сабак, номох буолбут улуу уустары сэрэн олохторун кинтэхэр тулуттан убаһааччылар аһыһаа сатааһа.

[illegible]

Степан ДЬЯЧКОВСКАЯ.
Наручник квестария, Чурачтыгары А. А. Социал-истори-
нан историка уюшса этнография музейын научнай
сотрудника.

